

Výchovný vzdělávací program

Školní družina - ZŠ Brno, Novoměstská 21, příspěvková organizace

Školní družina:

- je důležitý výchovný partner rodiny a školy,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicap,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- přispíváme k rozvoji komunikace, porozumění, tolerance,
- rozvíjí u dětí oblast sociální, rozumovou, emocionální.

Cílem práce ve školní družině je:

- rozvoj osobnosti jedince a jeho mravních hodnot,
- získání zkušeností a informací, učení se po celý život,
- získávání všeobecného vzdělání,
- pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv, správné vztahy mezi dětmi, dětmi a dospělými,
- utváření v domě národní a státní příslušnosti, národnostní, kulturní a jazykové, náboženské identity,
- učení si rovnoprávnosti žen a mužů o stejné možnosti,
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic,
- ctít kulturní zvyky a tradice jiných zemí a seznamovat se s nimi,
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí,
- ochrana a zdraví všech,
- nabízet kvalitní zájmovou činnost,
- rozvíjet radost z pohybu, hry, které poskytují prostor k nápodobě vzorů chování.

Ve školní družině je nutné přijímat výchovu i jako specifickou formu primární prevence sociálně patologických jevů. Preventivní výchovné programy uplatňujeme se zaměřením na tyto základní oblasti:

- výchova ke zdravému životnímu stylu o správné stravovací návyky, pitný režim, osobní hygiena, tělesná zdatnost, rozvíjení citové stránky osobnosti

- posilování komunikačních dovedností - napomáhá dětem v sociálním učením a hledání místa ve skupině, rozvoj slovní zásoby, schopnost naslouchat, kultivace slovního a mimoslovního projevu
- zvyšování sociálních kompetencí - odpovědnost za své chování, pravdomluvnost, schopnost řešit konkrétní životní situace
- ovládání negativních citových reakcí - vyrovnat se hrou se stresem, nedostatky a neúspěchy,
- schopnost najít své místo ve skupině - poznávání sebe sama
- formování životních postojů - tolerance, schopnost i ochota pomoci, posilování schopností nepodléhat negativním vlivům

Třída musí být:

- místo pro zájmové využití dětí,
- místo pro regeneraci sil dětí po vyučování,
- místo pro rozvíjení tvořivosti,
- místo pro posilování sebevědomí,
- místo pro radost,
- místo pro komunikaci vychovatelek a rodičů.

Činnost by měla být zajímavá, obsahově hodnotná, přínášet potěšení, přátelství, chvíle pro seberealizaci. Měla by dopřát dětem pocit úspěšnosti.

Třídská družina navazuje a dále u každého dítěte rozvíjí kompetence získané v programu předškolního vzdělávání.

Získávání kompetencí u dětí

Kompetence k učení:

- říst s porozuměním,
- vyhledává informace z různých zdrojů / knihy, časopisy/,
- formuluje správné odpovědi na kladené otázky,
- učí se nejen spontánně, ale i v domě.

Kompetence k řešení problémů:

- vědí si problém, řeší je,
- chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli,
- rozlišuje správná a chybná řešení.

Jak na to: navození situací, rozhovory.

Kompetence k trávení volného času:

- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic,
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech,
- umí říci ne nevhodným nabídkám na využití volného času.

Jak na to: zájmové útvary a nabídky

Komunikativní kompetence:

- naslouchá, vhodně reaguje,
- ovládá řeč, komunikuje bez ostychu s dětmi i dospělými,
- vyjadřuje své pocity řečí, gestem,
- komunikace je kultivovaná.

Jak na to: dramatická výchova - komunikativní hry, pásma, říkadla.

Kompetence sociální a interpersonální:

- rozhoduje o svých činnostech,
- projevuje ohleduplnost,
- rozpozná vhodné a nevhodné chování,
- dokáže se prosadit i podléhat, umí přijmout kompromis,
- toleruje všechny členy skupiny,
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu.

Jak na to: navozování situací, okamžitě reagování a vzájemná vazba na situace ve třídě.

Činnosti ve třídní skupině

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměřením a měla by zahrnovat i funkční reflexivní momenty.

Přehlednostná činnost jsou to významné akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností - soutěže, výlety, výstavy z prací dětí, akce pro rodiče a děti.

Odpovědnost činnosti je aktivní odpověď ve smyslu klidových činností je spontánní kresba, lepta, stavebnice, stolní deskové hry.

Spontánní aktivity je klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované činnosti má následovat možnost spontánních her.

Příprava na vyučování je didaktické hry, tematické vycházky, rozvíjení jemné a hrubé motoriky.

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času, ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her.

Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zajímavosti, pestrosti a přitažlivosti.

Dětem umožníme v době pobytu ve třídní skupině rozvíjet své zájmy v zaměřených kroužcích.

Počet aerobic, výtvarný kroužek, sportovní kroužek

Útěk keramika, angličtina

Střed zdravotní kroužek, infrasauna, angličtina

teč keramika

Pátek pohybové hry v tělocvičně

Obsah vzdělávacího programu školní družiny je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí:

1. **Lidé kolem nás** - péče o vztahy v rodině
  - vztahy mezi dětmi
  - vztahy ke škole
  - pravidla soužití
  - chování lidí a pravidla slušného chování
  - základní lidská práva a práva dítěte
  - práva dítěte
2. **Místo, kde žijeme** - vztah ke škole, městu, státu
  - vycházky, výlety, poznatky z cest
3. **Školák a jeho zdraví** a výchova k odpovědnosti za svou osobu
  - výchova k odpovědnosti za své zdraví
  - výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
  - dodržování osobní hygieny
  - posilování tělesné zdatnosti
  - rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby
4. **Lidé a naše regionální pověsti a báje**
  - tradice, zvyky
  - návštěva kulturních institucí a muzeum, hvězdárna, galerie
  - orientace v městě
5. **Rozmanitost přírody** a ochrana přírody - praktické poznávání přírody
  - proměny přírody, roční období
  - různost školáka v přírodě /pozitivní, negativní/
  - ohleduplné chování k přírodě
  - likvidace odpadů a třídění odpadů

1. Lidé kolem nás

Pravidelné aktivity	Průběžné aktivity	Příležitostné aktivity
<p>Vyprávění, kresba, malba</p> <p>Osvojování a dodržování základ společenského chování</p> <p>Zásady stolování doma, ve škole o vyprávění, odstraňování špatných návyků</p> <p>Pozitivní klima v oddělení o úcta, tolerance, radost ze spolupráce o podílení na aktivitě v družině</p> <p>Udržování družiny a okolí v čistotě a pořádku</p>	<p>Výtvarné soutěže na téma: Splnění přání, Strašidlo se nebojíme, Maminka,</p> <p>Besedujeme o tom, co pro nás znamenají maminky, co pro nás dělají, kreslíme.</p> <p>Představujeme povolání našich rodičů, hrajeme si na zaměstnání, malé scénky, pantomina.</p> <p>Vizitka naší rodiny - prarodiče</p> <p>Navazování kamarádských a přátelských vztahů, prevence šikany, demokracie ve skupině - modelové situace, neformální besedy, hry</p> <p>Vánoční lidé- povídáme si o cestování, zvyky, tradice a národní jídla, exotické ovoce v jiných zemích, téma pohádky z jiných světadílů.</p> <p>mas adventní o zvyky a tradice, výzdoba chodeb, třídy</p> <p>Velikonoce o zvyky a tradice, výzdoba prostor školy</p>	<p>Vyrábění dárků k Vánocím pro rodinu</p> <p>Výroba dárků pro nové prváky</p> <p>Dárky pro maminky ke Dni matek</p> <p>Karneval- vyrábíme masky</p> <p>Vánoční dílny pro rodiče a děti</p> <p>Velikonoční dílny pro děti a rodiče</p> <p>Vánoční výstava pro rodiče a ertovské veselí o hry, soutěže</p> <p>Oslava Dne dětí o hry, soutěže</p> <p>Kulíkově král - soutěže</p>

2. Místo, kde flujeme

Pravidelné aktivity	Průběžné aktivity	Příležitostné aktivity
<p>Bezpečná cesta do školy, ze školy Vyučování přechodů, podchodů, chodníků pro chodce i cyklisty</p> <p>Vyprávění, etapy o brněnských pověstech Vyrábíme loutky, hrajeme divadlo</p> <p>Didaktické hry s dopravními značkami</p> <p>Kresba, malba dopravních značek</p> <p>Hry na kupující a prodávající Povídáme si, co dělají policisté, hasiči, knihovnice apod.</p>	<p>Výtvarné zpracování zážitků z výletů</p> <p>Vycházky do okolí školy, orientace v místě školy, bydlení</p> <p>Národov, národová popisujeme, kde bydlíme, stavíme národová z kostek</p> <p>Naše škola procházíme škola, seznámení s odbornými pracovními, kabinetami, editelnou, návštěva školní kuchyně</p> <p>Brněnské báje a pověsti o Brně výtvarná soutěž o Brně</p> <p>Výstavy v daném městské části</p> <p>Poznáváme historii i současnost města Brna /knihy, časopisy, internet /</p> <p>čím bychom chtěli být o beseda o svém povolání</p> <p>Výroba zvyklostních předmětů Zvyky a tradice o seznámení, vyprávění</p>	<p>Celodenní výlety do okolí Brna</p> <p>Orientační soutěž školou o hledáme poklad</p> <p>Vycházka do ulic historického středu Brna</p> <p>Vyrábíme dopravní značky Dopravní soutěž o prohlubování znalostí</p> <p>Návštěva Technického muzea</p> <p>Jízda zručnosti na kole, koloběže</p> <p>Hrajeme si na ilustrátory knih, na spisovatele, píšeme krátké pohádky, příběhy- vyrábíme knihu</p>

3. Lov k a jeho zdraví

Pravidelné innosti	Průběžné innosti	Příležitostné innosti
<p>Tělovýchovné chvíle Pohybová aktivita rekreační a spontánní i organizovaná /mimoškolní a pohybové hry/</p> <p>Pitný režim, zdravá životospráva, životní styl a vyprávění, kresba</p> <p>Péče o osobní hygienu Prevenční údržba, dbání na bezpečnost inností</p> <p>Správné zásady při stolování a odbourávání špatných návyků a vyprávění, správný příklad dospělých</p>	<p>Tělovýchovné vycházky, hry v parku, na louce, v lese a využití –vihadle, míč, a překonávání přírodních příkážek, závodivé hry</p> <p>Využívání národních a národních v turistice a soutěže, štafety, závodivé hry, honičky</p> <p>Soutěže a hry na sněhu, bobování</p> <p>Proč je zoubek smutný ? a vyprávění o tom co je škodlivé, prospěšné pro ústní hygienu a využití výtvarného zpracování</p> <p>Hry s nácvikem telefonického volání na číslové linky a modelové situace</p>	<p>Atletické závody /běh, skok, hod/ - závody mezi družinami, příprava na okružní kolo</p> <p>Sportovní soutěže na hřišti</p> <p>Zdravotní soutěže a prohlubování poznatků</p> <p>Beseda s odborníky- návykové látky</p> <p>Kreslíme návrhy plakátů proti kouření a užívání důležitých návykových látek</p>

4. Lidé a čas

Pravidelné činnosti	Průběžné činnosti	Příležitostné činnosti
<p>Výrobky, malování o roční období, učít se respektovat čas jiných, využití knih, časopis, vycházky o pozorování lidí, v domovní soutěže</p> <p>Výrobky o hodiny, malování, vycházka o sledování času, hodiny na vlně, na kostele</p> <p>Využití příruček, vyprávění, využití volného času o hry v kolektivu, pro jednotlivce- rébusy, křížovky, osmisměrky, časopisy, stolní hry, využití her k přípravě na vyučování</p> <p>Seznámení, besedy, vyprávění, četba, hry</p>	<p>Kalendář o čas v životě, změny v prostředí v životě lidí, vyrábíme</p> <p>Spontánní aktivity, beseda o den, týden, měsíc, rok, roční období, využití obrázků, čas v historii, život lidí, oblékání, postavení, stárnutí lidí, zvířat, v čem bylo, je a bude</p> <p>Hodiny Prosemita čas? Co je čas? Dochvilnost v životě, měnění soutěží stopkami, hodinami, druhy hodin</p> <p>Pravidelný režim dne a jeho dodržování Rodina, škola, volný čas o vyprávění, četba, beseda, režim dne doma, v TČD, důležitost spánku, pocit bezpečí, režimové momenty- pohoda, jak využívat svůj volný čas, volnočasové aktivity a příprava na vyučování</p> <p>Pokrok v životě Využití o rádia, mobil, počítač, divadla, auta, apod., čas dříve a nyní</p>	<p>Návštěva muzea, hradu a jiných památek</p> <p>Velikonoční dílny o objevujeme stará česla</p> <p>Technické muzeum o srovnáváme, jak se dříve žilo</p> <p>Návštěva technického muzea</p>

5. Rozmanitost přírody

Pravidelné akce	Průběžné akce	Příležitostné akce
<p>Vyprávění, neformální besedy na téma: Chování a akce lidí k přírodě /pozitivní, negativní/</p> <p>Na vycházkách pozorujeme přírodu, přidáváme listy, plody ke stromům</p> <p>Vyprávíme si o domácích zvířátkách, jak o nich pečujeme</p> <p>ZOO o významu, adopce zvířat o povídáme si</p> <p>Beseda o roční období, změny v přírodě</p> <p>Vytváření udržitelných vztahů k životnímu prostředí o potřeby uchování zdravého prostředí pro další generace o využití časopisů, knih o vyprávění, neformální besedy, kresba</p>	<p>Vycházky a pozorování přírody ve všech ročních obdobích o využití knih, časopisů</p> <p>Sběr lesních plodů a využití k výtvarným pracím s přírodninami o soutěže</p> <p>Lisování rostlin do herbáře o léčivé i jedovaté rostliny o využití atlasů rostlin</p> <p>Jak poznáváme svět o vlastnosti různých materiálů /papír, dřevě, kámen, písek, voda/ využití knih, časopisů o rébusy, kvízy</p> <p>Projekt Strom o výtvarné, zpracování, tisk, malba, frotáž, koláže</p> <p>Výtvarná soutěž: Co vidí sedmikráska o vyprávění o životě na louce, na zahrádce</p>	<p>Návštěva Planetária o výtvarné zpracované zážitky, soutěž z poznatků</p> <p>Projekt o Slavnosti padajícího listí</p> <p>Den Země o soutěže, výtvarné zpracování, Adopce zvířete ze ZOO</p> <p>Den stromů o výlet do přírody</p> <p>Přírodovědná soutěž v přírodě o prohlubování poznatků</p> <p>Přírodovědné programy na Jezírku o hry a prohlubování již získaných poznatků</p> <p>Jablčný den o zdravé výživě</p>